

Noget, som jeg for længe siden forgjæves har søgt at gjøre gjældende; dengang der var Spørgsmaal om at anlægge Jernbanen, da fremhævede jeg idelig og idelig dette, men Studene stillede man hen paa Jernbanen til lige med Indgåen, som skulde komme fra de indvise Jarvande, det var det, som skulde bringe til at anlægge Jernbanen; dengang var det mig, der sagde: Thisted Amt har en ringe Befolkning; jeg regner ikke paa, at de fra Thisted sige, at Befolkningen er stor, og at de til lige omtalte Thyboosten og Fikken; men Medlemmer her i Salen og deriblandt den nuværende Minister gavede dog deres Tilstemning til Loven tiltrøds for den ringe Befolkning; nu taler den ærede Minister, henholdende sig til en Rigsdagsmand, som ikke har nævnt det, om Thisted Amts ringe Befolkning for at sætte den i Sammenligning med Horsens; men det kan ikke hjælpe. Horsens har med Hensyn til Persontransporten kun sin Betydning derved, at den staar i Forbindelse med Korsør, det ene Endepunkt for den sjællandske Jernbane; hvis Kjøbenhavn med sine 150,000 Indvaanere ikke laa ved det andet Endepunkt, vilde Horsens reent falde bort. Saasnart man kommer til Baner, som ikke hovedsagelig bevæge sig til store Steder eller til Havne, som give Udmindinger for dem og for de Producter, der bevæge sig paa dem, saasnart man overalt kommer til Jernbaner, som gaae igennem det store Indland, saa vil man see, at Varetransporten i Forhold til Persontransporten voger, og derfor som nogen Jernbane i Sjælland skal kunne regne paa at give nogen Indtægt, saa maa den gjøre Regning paa at have den gennem Varetransporten; at give 600,000 Rbd. aarlig ud for det ringe Antal Reisende, der kan samle sig paa Jernbanen i en saa folketom Provinds, det vilde være for meget. Man maa deels have Fremtidsforhaabninger og deels Forhaabninger om, at man kan tjene Handel og Omsetning, hvis man i det Hele taget skal bygge denne Jernbane. Naar Jernbanen kommer længere ind mod Midten af Sjælland, saa optager den paa sig med kortere Milemaal de Varer, som komme længere Vest fra; de Byer, der ligge mere østlig mellem Jernbanen og Havnestederne, de søge naturligt dertil, saa at Jern-

banen ikke har noget at betyde for dem; derimod vil den have stor Betydning for de Byer, som ligge Vest for den, og som have saa langt til Havnestederne, at Omsetningen af deres Varer i høieste Maal trænger til at oplives. Jeg troer saaledes, at man med fuldkommen Nødsighed kan lade Jernbanen stride længere ind imod Vest, og at Varetransporten vil opveie det, at Banen gaaer igennem noget mindre befolkede Egne, idet den faaer den hele Befolkning og alle Varerne Vest fra. Naar man har søgt at hente en Sammenligning fra Sjælland og overført Forholdet der til Sjælland, saa er det kun rigtigt, naar man lægger Banen langs med Kysten igennem de østlige Kjøbstæder, thi da er der nogen Lighed tilstede, men saasnart man flyder den længere ind imod Vest og gjør den til en Bane i Indlandet, saa forandrer Forholdet sig. — Hvorfor vil den sjællandske Jernbane aldrig fornuftigvis kunne faa hinderlig stor Varetransport? Fordi der neppe findes nogen Kjøbstad paa hele Sjælland, som har over 4 Mil til en Havn, til et Udførsningssted; der er altsaa ingen Grund for dem, som have lidt længere eller maaskee lidt kortere til Jernbanen end til Havnestedet; at gaae til Banen, naar der ikke paa Jernbanen blev budt dem den samme Pris for deres Varer, som bydes dem paa Endestedet; de kunne i Almindelighed ikke med Fordeel benytte Jernbanen, fordi Omkostningerne ved Flytningen fra Jernbanens Endepunkt og til Afleveringsstedet maa søies til; enhver Mand, som først skal læsse sit Væs paa Vognen, vil helst aflevere det og kan aflevere det billigere, umiddelbart naar Transporten ikke gaaer udover den Strækning, han paa een Dag kan høre frem og tilbage fra sit Hjem. — Naar man igjen har bragt Prisen for Bygningen af Jernbanen paa Dntale, saa gjen tager jeg, at for den Deel af Jernbanen, som bygges ny, som ikke træder istedet for den, hvorom der er sluttet Contract, er Byggeprisen i det Hele taget billig, men at Udløsningen af Jernbanen er bebyrdende; det er med Tab, vi udløse Jernbanen, men det er ikke alene det umiddelbare Tab af Pengemidler, som det er Tabet ved Indretningen af Driften og selve Driften paa Jernbanen, som maa staaes paa deres Regning, som have contraheret